

Cenâb-ı Hak, âyetlerini yeminle teyit etmiş ve kuvvetlendirmiştir

Abdullah Bey: “Kur’ân-ı Kerim’de Allah’ın güneşe, aya, zeytine ve değişik şeylere yemin ettiğini görmekteyiz. Allah başlıca hangi şeyler üzerine yemin etmektedir ve bunun hikmetleri nelerdir?”

İnsanoğlu tarih boyunca konuşmalarına ve sözlerine kuvvet vermek, muhatabını ikna etmek, sözlerinin doğruluğuna güvenilmesini istemek ve bunu sağlamak için yemini kullanmıştır. Yani yeminli ifadeler kullanmak insanoğlunun yabancı olduğu bir üslûp değildir.

Kur’ân, âlemlerin Rabb’i sıfatıyla Allah’tan, kullarına gelen İlâhî kelâmın mecmuâsıdır. Bizim fikir, algılama ve anlayış seviyemize inen Kur’ân-ı Hakîm’in, âyetlerinde ve beyanlarında yeminli ifâdelere yer vermesi de, bizim algıladığımız biçimde anlaşılabilirliğini, ciddiyetini ve sözlerinde hilâfı olmadığını sağlamak içindir. Cenâb-ı Hak, âyetlerini yeminle bazen teyit etmiş ve kuvvetlendirmiş; bazen de bir takım varlıkları yemin konusu yaparak değerine ve kıymetine işaret etmiş ve dikkatleri bu varlıklara çekmiştir.

Cenâb-ı Hak bizzat Kendi ismi üzerine yemin ettiği gibi¹; peygamberlerine², peygamberlerin yaşadığı veya vahyin geldiği beldelere³, meleklerle⁴, Kur’ân’a⁵, kıyamet gününe⁶, kâinatta var olan önemli varlıklar üzerine, meselâ kaleme⁷, gökyüzüne⁸, güneşe⁹, aya¹⁰, geceye¹¹, sabaha¹², kuşluk vaktine¹³, ikindi vaktine¹⁴, yıldızla¹⁵, havaya¹⁶ ve bitkilere¹⁷ yemin etmiştir.

Bu yemin ifadeleriyle insanların âyetlere olan iman ve güvenlerini temin etmek, âyetleri kuvvetlendirmek, önemli varlıklar ve nesnelere üzerinde tefekküre teşvik etmek, önemli nimetleri hatırlatmak; Kur’ân’ın, Kur’ân’ın verdiği haberlerin, kıyamet gününün, âhiret gününün, öldükten sonra dirilişin, sorgunun, Cennetin ve Cehennem hak olduğu konusunda insanları iknâ etmek ve bunlarda muhtemel şek ve şüpheyi ortadan kaldırmak gibi hikmetleri ilk plânda tesbit etmek mümkündür.

Dipnotlar:

- 1- Hicr Sûresi, 15/92;
- 2- Yâsîn Sûresi, 36/1;
- 3- Tûr Sûresi, 52/1-3; Beled Sûresi, 90/1;
- 4- Sâffât Sûresi, 37/1; Nâziât Sûresi, 79/1-2;
- 5- Vâkıa Sûresi, 56/77;Tûr Sûresi, 52/2;
- 6- Kiyâmet Sûresi, 75/1;
- 7- Kalem Sûresi, 68/1;
- 8- Burûc Sûresi, 85/1; Târık Sûresi, 86/1;
- 9- Şems Sûresi, 91/1;
- 10- Şems Sûresi, 91/2;
- 11- Leyl Sûresi, 92/1;
- 12- Fecr Sûresi, 89/1;
- 13- Duhâ Sûresi, 93/1;
- 14- Asr Sûresi, 103/1;
- 15- Necm Sûresi, 53/1;
- 16- Zâriyât Sûresi, 51/1;
- 17- Tîn Sûresi, 95/1;